

Presentació

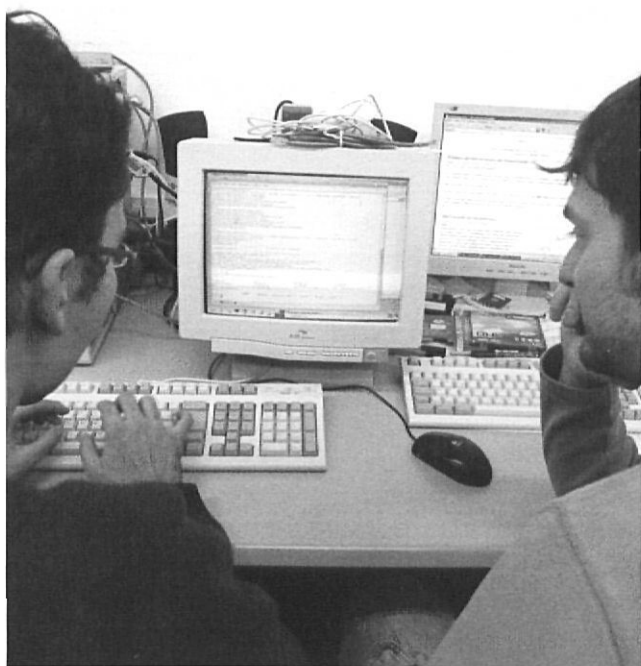
Manel Poch

La ciència i els productes resultants de l'activitat científica es poden trobar arreu. Qualsevol de les nostres activitats té components on la ciència ha intervingut: des de primera hora del matí, quan som capaços de veure des de casa el que ha passat al món mitjançant una pantalla de televisió; quan ens prenem la llet que traiem d'un envàs *tetra-brik*; quan ens vestim amb una roba que no ha necessitat planxa, o que és resistent a la pluja; quan agafem un transport (públic o privat) que funciona cremant combustible fòssil; quan truquem amb un telèfon mòbil de la darrera generació per dir que arribem tard; quan a la feina utilitzem un bolígraf per escriure sobre un full de paper reciclat, o utilitzem un ordinador per enviar un missatge de correu electrònic; quan anem a comprar productes frescos que han estat tractats per tenir un millor aspecte o sabor, o els comprem congelats i ens els preparem amb un microones; o

quan anem a la farmàcia a demanar alguna cosa per al mal de cap. En tots aquests actes utilitzem eines o productes que han estat pensats inicialment en un laboratori científic i posteriorment han passat a formar part de la vida quotidiana.

Tanmateix, malgrat aquesta presència omnipresent dels descobriments científics a la nostra vida, la ciència apareix molt poc en els mitjans de comunicació. I quan ho fa normalment és per alguna desgràcia, sigui per intentar explicar algun esdeveniment natural que ens sorprèn (des de la formació d'un tsunami a l'evolució dels huracans) o esbrinar com evolucionen les coses al planeta (per exemple si està realment canviant el règim de pluges al nostre país), sigui per altres tipus de calamitats, com les que va provocar la malaltia de les vaques boges o, actualment, per saber si arribarà la grip aviària i quin efecte pot tenir en la nostra salut.

Per això les persones que treballem en ciència ens sentim molt orgullosos quan un mitjà de comunicació ens convida a explicar el que fem de manera quotidiana en els nostres laboratoris, o ens demana que donem la nostra visió dels reptes científics que tenim al davant. Aquest és el cas del número de la *Revista de Girona* que teniu a les vostres mans, en el qual es fa un repàs a les activitats que en l'àmbit de les ciències experimentals es desenvolupen a la Universitat de Girona.

I és que a la Universitat de Girona es fa ciència. Una bona ciència. Ciència feta per persones i per a les persones. En aquesta activitat, a la Facultat hi estem implicats més de 250 persones: al voltant de 120 professors, 30 membres del personal d'administració i serveis i uns 100 becaris. Tots intentem complir amb el que actualment es consideren les tres missions de la universitat: la docència, la recerca i la transferència.

Pel que fa als aspectes docents, en aquests moments la Facultat de Ciències imparteix tres titulacions superiors, corresponents a tres llicenciatures, biologia, ciències ambientals i química, programades per ser realitzades en quatre anys i on es matriculen cada any uns 250 nous estudiants, que majoritàriament les trien com la seva primera opció. Aquests estudiants no només provenen de les comarques gironines, sinó també d'altres llocs de Catalunya i dels Països Catalans.

Entenem que trien una bona primera opció, perquè intentem proporcionar-los una bona formació, una formació integral, en què les classes teòriques es combinen amb les de problemes, amb les

pràctiques als laboratoris i les sortides de camp. A més, estem incrementant el nombre d'estudiants que al llarg de la seva carrera fan una estada en una altra universitat europea, o una estada en una empresa de l'entorn, perquè sabem que els nostres titulats no només han de ser capaços de trobar feina en el nostre entorn, sinó també en un mercat de treball cada cop més globalitzat.

Els estudiants que, gràcies al seu esforç, ens van deixant un cop assolitzen la titulació van arribar a quasi 200 el curs passat, tot i que alguns d'ells continuen amb nosaltres en algun dels màsters o doctorats que la universitat ofereix. I és que, malgrat el que a vegades diuen les llegendes urbanes, no és tan difícil fer ciència. Al contrari, és gratificant. No es necessita cap requeriment especial, només cal tenir il·lusió, ganes de conèixer millor el món en el qual vivim, interès de preguntar-se per què passen les coses. Les persones que fem ciència no vivim en cap torre d'ivori, tot i que hi ha, fins i tot, a qui li agraden les fórmules matemàtiques.

Aquests estudiants que segueixen amb nosaltres ens ajuden a fer la recerca, tot realitzant la seva tesi doctoral, en un dels 18 grups de recerca de l'àmbit científic que estan relacionats a la taula 1. En qualsevol d'aquests grups es desenvolupa una etapa de la seva vida, durant la qual estudien algun tema en concret, des de la reproducció de l'escòrpora al disseny de noves molècules per curar el càncer, per esmentar només els temes de dues tesis recentment llegides a la Facultat. D'aquesta recerca, que per pròpia definició és innovadora, que estudia aspectes bàsics de la ciència i de la seva possible aplicació, en teniu una relació més

detallada en els articles que s'inclouen a continuació en aquest número de la *Revista de Girona*. No correspon a aquesta introducció fer una descripció detallada dels diferents grups, però sí que voldria fer incidència en un aspecte que em sembla important de remarcar: la seva internacionalització. Tant si s'estudien qüestions generals com locals, l'objectiu de la recerca és fer avançar el coneixement, i això ha de ser útil per a tota la societat, i ha d'estar ben fet. Al llarg dels anys s'han anat desenvolupant criteris per reconèixer la qualitat de la feina feta. Els resultats obtinguts es presenten en congressos internacionals, on investigadors dels diferents països del món ens critiquen o ens fan suggeriments, com nosaltres els en fem a ells. O es publiquen en revistes internacionals, on l'espai de publicació és difícil d'obtenir, perquè hi volen participar investigadors de tot el món. I ho devem fer prou bé, perquè cada any en més de cent publicacions que estan referenciades a les millors revistes del món hi surt el nom dels investigadors de la Facultat de Ciències de la Universitat de Girona, que presenten els resultats de la feina feta als nostres laboratoris. Aquesta difusió de la recerca no és l'única que fem. Pensem que també tenim l'obligació de difondre en un òrgan propi la recerca que es fa a la Facultat, i per això publiquem la revista *Scientia Gerundensis*. És el mitjà que ens permet presentar-nos al món, amb articles en català, castellà o anglès, i fer intercanvis amb revistes que es publiquen a d'altres centres. En aquest número trobareu un article dedicat al seu origen que explica com ha estat un vehicle molt útil per a la difusió de la ciència que es fa a la Facultat.

Sota el terme «tercera missió» s'engloben totes les activitats de les universitats que es poden aplicar directament a les necessitats de benestar social i als objectius econòmics. Aquest és un objectiu clau per a una universitat com la de Girona, que vol ser un referent social. I això ja ens ho demana la Llei d'universitats de Catalunya, que defineix com a primer objectiu de les universitats catalanes «la transmissió i la difusió de la cultura i dels coneixements científics, humanístics, tècnics i professionals». I a la Facultat de Ciències, a més de fer bona ciència, intentem que sigui útil, que a més de transmetre-la als nostres estudiants la puguem transmetre a la societat que ens envolta, per tal que s'aprofiti dels recursos públics amb què estem finançats. Una mica com a prova, val la pena indicar que tres dels grups de recerca de la Facultat estan reconeguts com a centres de la xarxa d'innovació i transferència que té el CIDEM de la Generalitat. És un reconeixement a aquells grups que, mitjançant convenis amb les empreses o institucions dels seus sectors, contribueixen a la dinamització de l'entorn.

En els articles que segueixen, us exposem algunes de les coses que fem en aquest edifici de 8.500 metres quadrats que trobareu al Campus de Montilivi. Un edifici modern, que encara no té deu anys de vida, que ja se'ns ha fet petit, però que esperem poder ampliar aviat per oferir un millor servei a la societat. Un edifici on estarem encantats que ens vingueu a veure, per la qual cosa organitzem jornades de portes obertes que trobareu periòdicament als diaris, o consultant el nostre web: www.udg.edu/ciencies.

Manel Poch és degà de la Facultat de Ciències de la UdG.

